

LIKABEHANDLINGSPLAN

(I enlighet med Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever 2006:67 samt den av BUN antagna Likabehandlingsplan för Barn- och utbildningsförvaltningen)

Varnhemsskolan

Mål

Alla elever på Varnhemsskolan skall känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för sin egenart. Varnhemsskolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Om detta ändå förekommer är det rektors ansvar att se till att det upphör.

Syfte

Likabehandlingsplanens syfte är att främja likabehandling, att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Vad säger lagen?

Enligt skollagen och läroplanen skall alla som arbetar i skolan

- medverka till att utveckla elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka i demokratiska arbetsformer där elever, personal och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling tydliggör och skärper verksamhetens ansvar för att främja elevers lika rättigheter. I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som t.ex. mobbning. Benämningarna innebär olika definitioner rent juridiskt men för den som drabbas innebär det detsamma – att inte bli respekterad för den man är. I Varnhemsskolans likabehandlingsplan används begreppet ”kränkande behandling” som ett samlingsnamn för de olika definitionerna.

Förebyggande arbete

Det viktigaste förebyggande arbetet mot kränkande behandling är att verksamheten utformas på ett sätt som främjar goda relationer och miljöer. Detta tankesätt är därför med på såväl organisationsnivå som i det dagliga arbetet på enheten. På Varnhemsskolan är alla vuxna medvetna om vikten av att vara goda förebilder och ett respektfullt förhållningssätt råder. Vi arbetar aktivt med att stärka elevernas egna identitet, självkänsla, självkänedom och självförtroende. Andra viktiga punkter i det förebyggande arbetet är:

- De gemensamma ordningsreglerna revideras årligen och följs regelbundet upp i varje klass.
- Läget i respektive grupp diskuteras regelbundet på arbetslagskonferens, vid behov med all personal.

- Två gånger per läsår fyller varje elev i en trivselenkät. För att kunna göra jämförelse över tid görs den under veckorna 45 och 18. Enkätens resultat analyseras och diskuteras i elevråd, föräldraråd, trygghetsteam och på arbetsenhetskonferens. Enkäten ska revideras under läsåret 08-09
- Det finns en fungerande fadderverksamhet där åk 4 tar emot de nya förskoleklass eleverna och det ansvaret kvarstår under 3 år. En annan främjande aktivitet är att år 5 eleverna läser för de blivande förskoleklass eleverna.
- Vid passande aktiviteter, t ex joggingdag, arbetar vi i tvärgrupper F-6 som bygger på faddersystemet.
- I årskurserna 3 – 6 utses två kamratstödjare per klass som träffas flera gånger per termin. Denna grupp är viktig för att på ett systematiskt sätt, t.ex. genom kontinuerliga kartläggningar och observationer, kunna arbeta förebyggande.
- I årskurserna 5 och 6 utses två elever, elevskyddsombud. De ingår i elevrådet och är med på träffarna med kamratstödjarna.
- Skolsköterskan genomför hälsosamtal med alla elever i förskoleklass samt år 4. Vid samtalen med år 4 eleverna diskuteras mobbning och om de har blivit utsatta eller utsatt någon annan.
- Miljön och trivsel är en stående punkt vid utvecklingssamtal.
- Medvetna val av arbetsmetoder och övningar, t ex värderingsövningar, som främjar en god miljö används.
- På höstens föräldramöten informeras alla föräldrar om vår likabehandlingsplan samt om skolans ordningsregler. Då förs även samtal om vikten av att ha ett öppet klimat mellan skola och hem och att föräldrar är en viktig resurs i det förebyggande arbetet.
- Alla klasser går vid läsårsstart igenom likabehandlingsplanen och ordningsreglerna. För ny personal ingår samma information i introduktionen.
- Rektor ansvarar för planering av personalens kompetensutveckling för att öka medvetenheten om förekomsten av och kunskap om kränkande behandling. Vi arbetar långsiktigt med arbetslagsutveckling där olikheter betonas. Mycket fortbildning berör attityder och förhållningssätt som är en viktig del i det förebyggande arbetet.
- Återkommande diskussioner om etik, moral, människors värde, jämställdhet mellan könen, relationer och demokratins grunder genomförs återkommande under elevernas hela tid i skola och på fritids. Dessa dialoger sker både i grupp och vid personliga samtal mellan elever och personal. Kamratstödjargruppen arbetar med dessa frågeställningar ut i sina klasser.
- I skolkatalogen finns information om rutiner, riktlinjer och vem man kan vända sig till då någon elev känner sig utsatt för kränkande behandling.

Handlingsplan vid kränkande behandling av elever på Varnhemsskolan.

Definitioner

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t.ex. strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Trakasserier: Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna, se ovan. Trakasserier är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot elever eller mellan elever.

Annan kränkande behandling: Ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker en elevs värdighet. En kränkande behandling är mobbning.

Mobbning: En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Mobbning kan ske mellan elever och mellan lärare och elever. Det kan även ske genom mail, SMS eller liknande.

Trygghetsteamet

På Varnhemsskolan finns ett trygghetsteam som är beredda att direkt ta itu med upptäckta eller misstänkta fall av kränkande behandling av elever. Teamet består av Heléne Johansson, rektor, Helena Lind, lärare, Monica Jannesson, elevassistent samt Catarina Johansson skolsköterska. Kontaktpersoner i teamet är rektor samt skolsköterska. Teamet träffas minst 1 gång/termin.

Åtgärder vid kränkande behandling: elev-elev

När elev känner sig kränkt av andra elever på skolan skall följande gälla:

Steg 1

- 1. Om elev upplever sig bli kränkt, eller upptäcker/ misstänker att någon annan utsätts, informeras lärare, någon i trygghetsteamet eller annan personal.*
- 2. Ansvarig pedagog pratar med den som upplever/upplevs bli utsatt för kränkande behandling.*
- 3. Ansvarig pedagog pratar med dem som har sett eller hört vad som har hänt.*
- 4. Ansvarig pedagog pratar enskilt med den eller de som utfört handlingen.*
- 5. Ansvarig pedagog kontaktar föräldrar samt ansvarar för dokumentation.*

Detta arbete utförs direkt av lärare, fritidspersonal och/eller trygghetsteamet. Om insatsen inte är tillräcklig ska åtgärder enligt steg 2 vidtas:

Steg 2

- 1. Ta kontakt med rektor eller skolsköterska, vilka är trygghetsteamets kontaktpersoner (ev. anmälan om kränkningar och tillbudsrapport skrivs).*
- 2. De beslutar vilka medlemmar i teamet som ska utreda den misstänkta kränkningen.*
- 3. Information samlas in. Om kränkande behandling konstateras kontaktas föräldrar till aktuella elever.*
- 4. Enskilda samtal snarast med den eller de som misstänks ha utsatt någon för kränkningar. Berörd lärare informeras*
- 5. Observationer av de aktuella eleverna. Kontakt med den/de som utsatts för kränkningar*
- 6. Enskilda uppföljningssamtal med de inblandade efter c:a en vecka. Tiden kan variera beroende på hur situationen sett ut och hur samtalen med de inblandade har gått.*
- 7. Föräldrar informeras om samtalens resultat.*
- 8. Polisanmälan skall göras av rektor om det inträffade är av brottslig karaktär.*
- 9. Om överenskomna åtgärder inte följs eller inte gett önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt efter uppföljningssamtalen.*
- 10. Arbetet dokumenteras fortlöpande. Åtgärdsplan upprättas.*

Avsteg från ovanstående punkter kan göras vid fall då detta bedöms vara lämpligt. Denna bedömningen görs då av trygghetsteamets kontaktpersoner. Alternativa åtgärder som kan bli aktuella är t.ex. grupp- eller klassamtal. Beslut om alternativt tillvägagångssätt tas efter insamlande av information (se punkt 3 ovan).

Åtgärder vid kränkande behandling: elev-personal

När elev på Varnhemsskolan känner sig kränkt av personal skall följande gälla:

1. *Rektor kontaktas.*
2. *Rektor samlar in information. Om kränkande behandling konstateras kontaktas föräldrar.*
3. *Enskilda samtal hålls av rektor med den eller de i personalen som misstänks ha utsatt någon för trakasserier eller annan kränkning.*
4. *Enskilda uppföljningssamtal hålls av rektor med de inblandade efter c:a en vecka. Tiden kan variera beroende på hur situationen sett ut och hur samtalen med de inblandade har gått.*
5. *Föräldrar informeras av rektor om samtalens resultat.*
6. *Om överenskomna åtgärder inte följs eller inte givit önskat resultat tas beslut om fortsatt tillvägagångssätt av rektor efter uppföljningssamtalen.*
7. *Arbetet dokumenteras fortlöpande. Åtgärdsplan upprättas.*

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering av gångna årets arbete enligt denna plan utvärderas av rektor i samverkan med elever, föräldrar och personal. Detta görs vid vårterminens sista elev- och föräldraråd samt vid personalkonferenser i slutet av terminen. Planen följs kontinuerligt upp i kamratstödjargruppen. Trygghetsteamet ansvarar för att följa upp planen löpande under året på personalkonferens. Vid behov revideras planen.

Reviderad 080916
Heléne Johansson
rektor

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling finns i olika former. Det kan handla om trakasserier och diskriminering. För att det ska definieras som diskriminering hänvisar man till fem olika diskrimineringsgrunder; kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning och funktionshinder.

Om kränkningar inte har samband med dessa grunder så kallas det för annan kränkande behandling. Det kan vara att någon skickar elaka mail, SMS eller liknande. Det kan även vara att man upprepade gånger blir retad för hur man ser ut, att man är blyg eller annorlunda. Kränkande behandling kan också vara tyst genom att man inte får vara med eller att andra himlar med ögonen när man säger något. Våld som slagsmål och olika hot är naturligtvis också kränkningar.